

и открито да се изказва и съобразно съ това общо мнѣніе, схващане се избощо идѣята: да молимъ правителството за да ни дозволи и спомогни да си имами и нѣе отдѣлнѣ Българскѣ Иерархіѣ. Това бѣ въ 1859 г. — За да бѣдимъ обаче справедливи, трѣба да исповѣдами, че за сполучванъето на тая идея, много сѣдѣствована и градъ-тъ Пловдивъ съ Епархіята си. — Дѣйствително и гр. Търново съ Епархіята си земаше пакъ дѣятелно участіе въ духовната тая борба за сполучванъето на една народна Българска Иерархія; и главнитѣ водители бѣха Иларионъ Стояновичъ, Авксентій Велескій, и Паисій Пловдивскій. За да бѣдимъ пакъ справедливи, трѣба да исповѣдами: че въ тая духовна борба много спомогна и Г. Драганъ Цанковъ; ако и посредственно и съ прикрити цѣли: отъ една страна, съ своя по него време издаваемъ вѣстникъ „България“, и отъ друга страна, чрезъ своитѣ домогванія за да се въведе и учреди въ България уніята, и таковимъ образомъ да се постави една частъ отъ Българскія народъ подъ покровителството на Французското Правителство въ политическо отношеніе, тогава силно влияюще при Турск. Правителство. —

Тия домогванія на г. Драгана Цанкова и на неговитѣ тогавашни привърженици, бѣха основани на убѣжденіето ѣмъ: „че тѣ съ тоя си подвигъ ще принудятъ негли турското Правителство за да се сѣгласи, да дозволи на Българскія народъ да си има своѣ народнѣ Иерархіѣ.“ Дѣйствително въ едно кѣсо время, и съобразно съ една извѣстна народна пословица: „помогни си да ти помогни и Господъ;“ тая довольно дерзка и предприимчива идѣя, ако и да бѣше вредителна и достойна за осѣжданье, и развѣлува до нѣйдѣ народъ-тъ; но въ замѣнъ тя принесе голѣма полза. А за да постигнатъ цѣльтѣ си, Цанковъ и неговитѣ сѣмисленници, придумаха и склониха тогавашнѣя Игуменъ на Монастиря „Успѣнія Св. Богородици“ при Габрово, Иосифа Соколски, да пріемни уніятѣ и, да се произведе и рѣкоположи отъ Папата за Епископъ на малкото нѣкои Българи, които бѣха пріели или щѣха